

hører, og hvor man har været vant til i mange Aar at se Bogtere og Rømpere for Frihedens Sag i Landet, gennem Læberne efterhaanden har faaet en Tilbøielighed til at omforklare Grundloven saaledes, at vi Skridt for Skridt føres tilbage til Tilstanden før 1848. Skjøndt det nu ganske vist ikke er uoverordentlig farligt, at saadanne Ting komme frem, og skjøndt jeg ikke tror, at det ærede Medlem kan faae saa Marge med sig, at han vil faae et Flertal for sin Anskuelse, tror jeg dog, at det er paa Tiden, at der bliver traadt op mod den Slags Forsøg paa at slaa Meningen i Grundloven ihjel, fordi vi ellers en skjønne Dag meget let kunne have vænnet os saaledes hertil, at der til Slutning slet ingen Grundlov blev tilbage. Jeg tillader mig derfor at opfordre Alle, hvem dette Princip i Grundloven ligger paa Sinde, at Borgerne have Ret til at forsamles, hvad enten det er i religiøse eller politiske Nieme, og at ikke Noget som helst kan hjemle Administrationen Ret til at gjøre Brug af præventive Foranstaltninger der imod, til at stemme for den Dagsorden, der nu er bleven indbragt af det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (S. A. Hansen), der er Ordfører for de andre ærede Forespørgere, hvem jeg tror man maa være meget taknemlig for, at de have bragt denne Sag frem.

Sjörning: Jeg behøver vistnok ikke at sige, at jeg lige saa lidt som det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds er nogen Ven eller Tilhænger af Mormonismen, men derimod er jeg en varm Ven af den grundlovmæssige Religionsfrihed og Forsamlingsfrihed, og jeg tror virkelig, at der let kan gjøres Staar i disse to vigtige Friheder, hvis Forbud af den Art, her er Tale om, blive mere jævnlige eller almindelige. Hvad der stete i Næstlov, skal jeg ikke omtale, da jeg ikke kjender tilstrækkelig dertil, eller har havt Anledning til at sætte mig nærmere ind deri. Om Tilfældet i Storeheddinge for to Aar siden har jeg derimod havt Leilighed til at søge Oplysninger, og Enhver kan jo uden Vanskelighed danne sig en nogenlunde bestemt Mening derom, idet det Forbud, der dengang blev nedlagt, var skriftligt og var motiveret og idag er blevet oplæst for os af den ærede Ordfører for Forslagsstillerne. Jeg ser ikke rettere, end at det her fort og simpelt kan siges, at det, der foreligger, er, at en Politimester forbyder en Mormon at holde en Forsamling, hvorved han vilde virke for sin Læres Udbredelse, paa Grund af, at denne Lære efter Politimesterens Formening i alt Fald for et enkelt Punkts Vedkommende strider mod Sædeligheden og derfor ikke antoges at kunne nyde grundlovmæssig Beskyttelse. Det er med Hensyn til dette Punkt, jeg vilde tillade mig lidt nærmere at belyse, hvad der tidligere er slet, nemlig da Spørgsmaalet om Mormonernes Religionsfrihed var under mere alvorlig Overveelse, hvor-

til der i Dag alt er blevet henvist flere Gange. Det var i 1856, at der indkom en Begjæring, der var forsynet med mange Underskrifter, fra Beboere rundt omkring i Landet, om at der maatte gribes til Foranstaltninger mod Mormonismens Udbredelse, og det blev da befalet, at Generalpræsidenten skulde lade Sagen undersøge og lade de paagjældende Autoriteter udtale sig. Der næst stete der en meget grundig Undersøgelse og Brevvevling, der varede i 3 Aar, og hvorved Kirke- og Undervisningsministeren, Justitsministeren, Politidirektøren i Kjøbenhavn, Generalprofurøren og maasse endnu flere Autoriteter havde Leilighed til at udtale sig og drøfte Spørgsmaalet. Resultatet blev en Skrivelse, der fremkom i 1859, og ifølge hvilken der ikke skulde gjøres Noget mod Mormonismen. Nu siger jeg, at naar det efter en saa grundig Undersøgelse, og efter at saa mange høje Autoriteter have havt Leilighed til at deltage deri, er blevet Resultatet, at den højeste Politimyndighed i Landet har udtalt, at der ikke skulde skrives ind mod Mormonismen, og naar denne Tilstand derefter har bestaaet i en lang Række af Aar, saa at denne Lære nyder den fuldstændigste Religionsfrihed her i Kongens Kjøbenhavn lige for Regjeringens og Politidirektørens Ræse, er det faldet mig en lille Smule for Brystet, at en enkelt Politimester skulde kunne sætte sig ud derover og med Tilfidsættelse af Hensynet til denne faktiskke og reelle Tilstand temmelig egenmægtig dekrettere, at den omhandlede Lære strider mod Grundloven, og at Vedkommende derfor ikke skal have denne Frihed. Dette er, som sagt, faldet mig for Brystet, og derfor har jeg for 2 Aar siden gjort foreløbige Skridt til at undersøge denne Sag og bringe den frem her. Naar der er sagt, at der her ikke er Tale om almindelige Grundlovsætninger og navnlig ikke om Grundlovens § 88, men om Afgjørelse af enkelte Tilfælde, saa kan jeg ikke forstaa den Modsetning; thi det er klart, at Spørgsmaal om de almindelige Principer i Grundloven ikke kunne komme frem uden gennem de enkelte Tilfælde; kun ved Afgjørelsen af de enkelte foreliggende Tilfælde kan der vindes en Afgjørelse af et almindeligt Princip, og det er Noget, som gjælder om alle Afgjørelser saavel for Domstolene som for Øvrighederne. Naar der er blevet slaaet paa, at denne Lære i 1874 muligvis var farligere, end den var i 1859, saa forekommer det mig en høist mærkelig Sætning; thi den Gang, i Halvtredserne, var jo, som Alle erindre, Mormonismen en sand Landeplage, og en stor Mængde Borgere lod sig forlede til at forlade Landet for at søge Guld og grønne Skove hinsides Havet, men nu har den sikkert for længe siden udspillet sin Rolle og fører for Tiden en henrygnende Tilværelse. Men skulde Noget kunne bringe Liv i den igjen, saa vilde det være et saadant Forbud. Det har kun været min Hensigt med disse Ord paa en Maade at feie for